

Notitie voorstel nieuwe precarioverordeningen per 1-1-2017. (2)

1. Leeswijzer

Op 7 juni 2016 heeft het college een eerste aanzet gegeven voor wijziging van de precarioverordening (b&w 2016, nr.189631).

Naar aanleiding van deze eerste aanzet is een zestal zienswijzen binnengekomen, welke hebben geleid tot enige wijzigingen in het definitieve voorstel tot wijziging van de precarioverordening. Deze wijzigingen zijn inmiddels verwerkt in de hierbij gaande notitie plus de tekstvoorstellen voor de nieuwe verordening.

De aanpassingen die naar aanleiding van de ingediende zienswijzen zijn aangebracht zijn de volgende:

- er is vrijstelling voor bloembakken en plantenbakken ingevoegd (vraag vanuit gemeentelijke organisatie).
- de eerder voorgestelde vrijstelling voor bouwboarden bij bouwprojecten vervalt (naar aanleiding van zienswijze).
- in de toelichting is opgenomen wat wordt verstaan onder 'grond bestemd voor de openbare dienst' (naar aanleiding van zienswijze).
- artikel 6, lid 8 uit de verordening (bij mogelijke toepassing van meerdere tarieven voor dezelfde activiteit, geldt het hoogste tarief) was in het voorstel van 7 juni 2016 uit de tekst van de verordening verwijderd, maar is weer teruggeplaatst, nu als artikel 6, lid 10 (naar aanleiding van zienswijze).

De Nota van Zienswijzen is aan deze notitie toegevoegd.

De geactualiseerde versie van de notitie met bijbehorende stukken van 7 juni 2016, treft u hieronder aan.

Deze stukken vormen dus tezamen de voorstellen aan de raad voor een nieuwe Verordening op de heffing en invordering 2017 van precariobelasting en de nieuwe Verordening op de heffing en invordering van precariobelasting voor buizen, leidingen, kabels en draden 2017.

2. Samenvatting

Met deze notitie plus de bijbehorende stukken, geeft het college aan de raad een aanzet tot vereenvoudiging en verduidelijking van de precarioverordening per 1-1-2017. Een eerdere versie van deze notitie (plus de bijbehorende stukken) heeft gedurende vier weken (van 9 juni tot en met 7 juli 2016) bij de gemeente ter inzage gelegen. In die periode hebben belangstellenden hun zienswijze hierop kunnen geven. De ingekomen zienswijzen en de reactie van het college daarop zijn inmiddels gebundeld in een Nota van zienswijzen. Enkele van deze zienswijzen hebben aanleiding gegeven om verandering aan te brengen in de notitie nieuwe tekst van de precarioverordening en de toelichting hierop. Zie hiervoor verder de eerder genoemde Nota van zienswijzen.

In deze notitie wordt de aanleiding voor het wijzigen van de precarioverordening nader toegelicht. Verder worden de doorgevoerde wijzigingen geschetst en onderbouwd.

A. De belangrijke uitgangspunten bij het voornemen tot wijziging van de bestaande verordening zijn:

- actualisering van de precarioverordening op onderdelen;
- verduidelijking van de tekst van de verordening op onderdelen;
- vereenvoudiging van het tarievenstelsel c.q. terugbrengen van het aantal categorieën in de tarieventabel;
- het hanteren van een eenduidige en objectieve gebiedsindeling (centrum en overig);
- formaliseren van een aantal vrijstellingen op precario die nu al staande praktijk zijn, maar nog niet expliciet in de verordening zijn opgenomen;
- het onderbrengen van het onderdeel precario op kabels en leidingen in een aparte verordening;
- het zoveel mogelijk budgettair neutraal laten verlopen van de wijzigingen in de tarieventabel (het op het huidige peil handhaven van de gemeentelijke inkomsten op precario).

B. De belangrijkste wijzigingen voor de nieuwe precarioverordening zijn:

1. de tarieventabel is geactualiseerd; voor een aantal zaken wordt geen precario meer opgelegd omdat ze geregeld zijn via privaatrechtelijke overeenkomsten, de op deze zaken betrekking hebbende bepalingen kunnen hierdoor vervallen;
2. het onderscheid in tarief voor verhard en onverhard terrein bij het innemen van openbare grond bij bouwprojecten verdwijnt;
3. de zone-indeling in de tarieventabel is teruggebracht van 3 zones naar 2 zones (centrum en overig);
4. het onderscheid 'verlicht' versus 'onverlicht' bij reclameobjecten vervalst;
5. de huidige *klasse-indeling* voor standplaatsen vervalst. Hiervoor in de plaats wordt voor de standplaatsen ook de *zone-indeling* van kracht;
6. in de tekst van de verordening is de vrijstelling voor de gemeente meer expliciet gemaakt;
7. ook voor evenementen is een vrijstelling in de verordening opgenomen;
8. de precario op kabels en leidingen is uit de precarioverordening gehaald. Dit onderdeel wordt in een aparte verordening precario kabels en leidingen ondergebracht die gelijktijdig met de nieuwe precarioverordening in werking treedt;
9. de mogelijkheid voor het *mondeling* opleggen voor een aanslag precariobelasting is uit de verordening gehaald;
10. een aantal precariotarieven zal, als gevolg van het in elkaar schuiven van zones en het omzetten van klassen in zones, stijgen of juist dalen: de wijzigingen in de tarieven (zowel verlagingen als verhogingen) zijn het meest merkbaar bij de categorieën standplaatsen, reclameobjecten, benzinepompijnstallaties en terrassen (zie de bijlage doorrekening voorstel voor verhogingen/verlagingen tarieven precario per 1-1-2017);

11. een aantal categorieën waarvan de opbrengsten tot nu toe verwaarloosbaar zijn gebleken, is uit de verordening verwijderd.

Verderop in deze notitie wordt het bovenstaande nader toegelicht.

3. Inleiding: precario, wat is dat?

Gemeenten heffen precariobelasting (of kortweg: precario) als vergoeding voor het gebruik van openbare grond. De precario wordt specifiek geheven voor het plaatsen van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. Voorbeelden van belaste voorwerpen zijn kabels en leidingen, terrassen, bouwmaterialen, zonneschermen, luifels, lichtreclames en vlaggen. Precariobelasting wordt wel gezien als de fiscale tegenhanger van een privaatrechtelijke vergoeding om gemeentegrond te kunnen gebruiken. Het staat iedere gemeente vrij om al dan niet precariobelasting op te leggen.

De precariobelasting valt toe aan de algemene middelen van de gemeente en is door de gemeente vrij besteedbaar. Er is geen verplichting om de geheven precariobelasting in te zetten voor uitgaven die samenhangen met de voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond.

De precariotarieven worden vastgesteld door de raad. De raad is vrij in het bepalen van de hoogte van deze tarieven.

Jaarlijks int Cocensus voor de gemeente rond de € 5.600.000 aan precario voor het innemen van openbare grond (waarvan € 5.000.000 op kabels en leidingen). Daarnaast wordt er door de gemeentelijke administratie zelf jaarlijks een wisselend bedrag aan precario voor het innemen van openbare grond *bij bouw* geïnd. De opbrengsten hiervoor van de afgelopen jaren waren: in 2012: € 160.000, in 2013: € 193.771, in 2014: € 167.274, in 2015: € 234.612. In 2016 wordt een opbrengst van rond de € 300.000 verwacht.

4. Aanleiding wijziging bestaande verordening met bijbehorende tarieventabel

Bij het "Onderzoek dossiers precario innemen openbare grond bij bouw 2012, 2013 en 2014" (b&w 2015/226165) is gebleken dat de tekst van de huidige precarioverordening en tarieventabel voor het onderdeel 'innemen openbare grond bij bouw' in een aantal gevallen in de uitvoering niet eenduidig is opgevat, c.q. toegepast. De bestaande tekst was op enkele onderdelen multi-interpretabel. Aan de commissie Bestuur is toegezegd de verordening te verduidelijken, c.q. te preciseren in een aparte toelichting.

Hierbij is gelijk aangekondigd dat de hele precarioverordening geactualiseerd zou worden en dat, waar mogelijk, vereenvoudigingen zouden worden aangebracht.

Voor de huidige *tarieventabel* is erg omvangrijk. Dit komt voor een deel door de uitgebreide zone- en klasse-indeling die wordt gehanteerd. Deze zone- en klasse-indeling wordt met de nieuwe verordening vereenvoudigd. Er blijven slechts twee zones over, namelijk de zone centrum en de zone overig. Ook het onderscheid 'verlicht' versus 'onverlicht' bij de reclameobjecten verdwijnt. De nieuwe tarieventabel wordt dus korter en daarmee overzichtelijker.

Bovenstaande past binnen het streven van het college om met minder (complexe)regels meer duidelijkheid over het beleid te scheppen voor burgers en bedrijven. Bovendien vergemakkelijken eenduidigere regels het opleggen van en de controle op het afdragen van precario.

5. Precario op kabels en leidingen

Een bijzondere plek binnen de huidige tarieventabel wordt ingenomen door de categorie kabels en leidingen (B 1 tot en met B 2). Op dit onderdeel wordt in Haarlem jaarlijks rond de € 5.000.000,- aan precario opgelegd. Op landelijk niveau speelt er al jaren een discussie over de vraag of de gemeenten mogen doorgaan met het belasten van deze kabels en leidingen. De nutsbedrijven, die tegen deze

vorm precario zijn, stellen dat dit kostenverhogend werkt voor hun klanten. De gemeenten die deze belasting heffen, willen deze vorm van precario graag behouden vanwege de extra vrij besteedbare inkomsten.

In februari 2016 heeft minister Plasterk van BZK aan de Kamer laten weten dat er in het voorjaar van 2016 een voorstel naar de Tweede Kamer zou gaan om te zorgen dat de tarieven met ingang van 1 januari 2017 niet verder oplopen en het aantal gemeenten dat deze vorm van precario heft, niet verder stijgt. Het wetsvoorstel gaat uit van afschaffing op termijn, maar biedt gemeenten nog tien jaar de mogelijkheid om maximaal het op 1 januari 2016 in hun gemeente geldende tarief te hanteren. Na uiterlijk 10 jaar is geen precarioheffing meer mogelijk op kabels en leidingen. Deze periode kan volgens de minister eventueel worden bekort bij een grotere hervorming/verruiming van het gemeentelijk belastinggebied.

Onze vaste fiscaal adviseur heeft ons aangeraden om juridisch-technische redenen voor deze categorie een aparte verordening op te stellen.

Om geen inkomsten mis te lopen in 2017 is het van belang dat beide verordeningen gelijktijdig in werking treden.

6. Wijziging van de precarioverordening

A. Tijdstip inwerkingtreding nieuwe verordening

Omdat een groot deel van de precariobelasting al aan het begin van het kalenderjaar is opgelegd, wordt geadviseerd de nieuwe precarioverordening te laten ingaan op 1 januari 2017.

B. Modelverordening

In Haarlem sluit de tekst van de verordening voor een belangrijk deel aan bij de tekst van de modelverordening van de VNG. Met name de keuze voor eventuele vrijstellingen wordt door alle gemeenten zelf ingevuld. Daarnaast kan ook de tarieventabel voor iedere gemeente verschillend zijn. De raad mag zelf bepalen voor welke activiteiten in welk gebied zij precario oplegt en tegen welk tarief.

C. Vrijstelling voor de gemeente

De Modelverordening precariobelasting van de VNG bevat geen specifieke vrijstellingsbepaling voor de gemeente zelf. Wel wordt in de toelichting op deze modelverordening vermeld dat het de gemeente vrij staat om voor bepaalde gevallen vrijstelling te verlenen van precariobelasting. Het mag alleen niet zo zijn dat het opnemen van vrijstellingen leidt tot een onredelijke en willekeurige belastingheffing, die de wetgever bij het toekennen van de bevoegdheid tot het heffen van de belasting niet kan hebben bedoeld.

De algemene beleidslijn in Haarlem is om, zowel binnen als buiten de belastingen, de gemeente niet vrij te stellen. De gemeente legt zichzelf ook aanslagen OZB, leges en rioolheffing op.

Voor de uitvoering van openbare werken waarbij de gemeente opdrachtgever is, wordt in de huidige praktijk al geen precario geheven. Dit omdat het hier in feite een vestzak-broekzak situatie betreft. Immers, de precario die de gemeente zich zelf oplegt, ontvangt zij ook weer terug als inkomsten op de precario.

Als de gemeente zichzelf wel precario zou opleggen, ontstaat er niet alleen een financieel neutraal inkomsten en baten resultaat, maar brengt dit ook extra kosten voor de administratie rond de berekening en inning met zich. Dit is onnodig bureaucratisch. Tot nog toe werd de vrijstelling van de gemeente geregeld met toepassing van het huidige artikel 4, onder a. Er is echter geen consensus over hoe de huidige term “door het gemeentebestuur bevolen” moet worden opgevat. Het voorstel is dan ook om in de nieuwe verordening een meer expliciete vrijstelling voor de gemeente op te nemen.

Bij het nalezen van precarioverordeningen van andere gemeenten werd ook daar meerdere malen een vrijstelling aangetroffen voor de uitoefening van de publiekrechtelijke taak van de gemeente. Willekeurige voorbeelden hiervan zijn de gemeenten Utrecht, Schagen, Gouda, Leiden, Heerenveen, Huizen, Epe, Rijswijk, Groningen en Bergen. Tot nog toe is het niet voorgekomen dat een rechter een vrijstelling voor de gemeente in strijd met het recht heeft verklaard.

Dit alles overziend stelt het college voor om in de precarioverordening een vrijstelling op te nemen voor voorwerpen aangebracht of geplaatst door, of vanwege de gemeente, noodzakelijk voor de uitoefening van haar publiekrechtelijke taak.

Deze vrijstelling geldt ook voor bedrijven voor zover zij publieke werken uitvoeren in opdracht van en voor rekening van de gemeente. Dit sluit aan bij de huidige praktijk waarbij de gemeente vrijwel al haar werkzaamheden ter uitvoering van haar publiekrechtelijke taak, laat uitvoeren door derden (werken in regie).

D. vrijstelling 4f vervalt

Voorgesteld wordt om de vrijstelling genoemd onder f van artikel 4 te laten vervallen. Deze bepaling luidt: “.....(de precariobelasting wordt niet geheven ter zake van) het hebben van voorwerpen onder, op of boven gemeentegrond, die volgens het geldende uitbreidingsplan en/of bestemmingsplan is bestemd als bij de percelen behorende voor- zij- of achtertuin, maar waarvan de eigendom in de het belang van de volkshuisvesting bij de gemeente blijft berusten om daarop een tuin voor gemeenschappelijk groen aan te leggen en te onderhouden. Deze vrijstelling is ook van toepassing indien de grondkosten en de daarop aangelegde tuin in de koopsom waren inbegrepen”.

De vrijstelling, zoals die hier is geformuleerd, is moeilijk begrijpbaar en er is voor zover bekend de laatste jaren nooit een beroep op gedaan.

E. Vervallen mogelijkheid tot het opleggen van een mondelinge aanslag

Op verzoek van de commissie Bestuur is de mogelijkheid voor het mondeling opleggen van een aanslag precariobelasting uit de tekst van de verordening gehaald. De reden is dat mondeling opgelegde aanslagen niet controleerbaar zijn. Hiervoor is artikel 8 gewijzigd en is uit artikel 10, onderdeel a van lid 3, verwijderd. Overigens is voor zover bekend van de mogelijkheid voor het mondeling opleggen van aanslagen precario in de praktijk nooit gebruik gemaakt.

F. Vrijstelling precario voor evenementen

Haarlem rekent op dit moment geen precario voor het innemen van openbare grond (evenemententerrein) ten behoeve van evenementen. Dit is niet formeel geregeld via een vrijstelling: evenementen zijn echter ook niet als aparte te belasten activiteit in de tarieventabel opgenomen.

Voorgesteld wordt om de huidige praktijk van vrijstelling voor evenementen te formaliseren. De subsidies voor evenementen lopen steeds meer terug. Evenementen dragen echter wel bij aan de versterking van de economische en culturele wervingskracht van Haarlem. Haarlem wordt mede hierdoor nadrukkelijker op de kaart gezet, wat de economie van de stad weer ten goede komt.

7. De huidige administratieve procedure(s) voor inning van precariobelasting

De ontvanger van de gemeentelijke belastingen bepaalt, op grond van de precarioverordening, wie er voor welk belastbaar feit moet worden aangeslagen. Vervolgens wordt het opleggen van de aanslag en de inning van de precario administratief verzorgd door Cocensus. Deze organisatie handelt ook de eventuele bezwaar- en beroepszaken af. De afwikkeling door Cocensus gebeurt alleen voor structurele, jaarlijks terugkerende activiteiten. Het opleggen en innen van precario voor eenmalige activiteiten, zoals bijvoorbeeld het innemen van openbare grond bij

bouwwerkzaamheden, het hebben van een tijdelijke standplaats, of het gebruik van het haventerrein wordt binnen de gemeente (nog) zelf afgehandeld.

8. Toezicht en handhaving

Als gevolg van het project “minder regels, meer service” is in de afgelopen jaren een aantal vergunningen/ontheffingen afgeschaft. Hiervoor in de plaats zijn algemene regels gekomen. Omdat de precariobelasting voorheen gelijktijdig werd ingevoerd bij de afgifte van de vergunning, was extra controle op betaling van precario niet nodig. In de nieuwe situatie is deze voor de hand liggende koppeling voor veel activiteiten echter weggefallen. Er is dan ook voor activiteiten waarvoor geen vergunning, ontheffing, of melding meer nodig is, voor de nieuwe gevallen een apart meldingsformulier voor aangifte gemaakt. Dit formulier kan rechtstreeks vanaf de website worden gedownload. Met het oog op het rechtsgelijkheidsbeginsel (doet wel iedereen die dat moet aangifte voor de precariobelasting?) zal er voor situaties waarin geen vergunning is vereist, wel meer toezicht nodig zijn op de afdracht van precario.

De hier voorgestelde vereenvoudiging van het tarievenstelsel, vergemakkelijkt het toezicht op en de administratieve verwerking van de precario.

9. (On)wenselijkheid kwijscheldingsmogelijkheid

De huidige precarioverordening bevat geen kwijscheldingsregeling. De Haarlemse Kwijscheldingsverordening geldt ook niet voor precario. Voorgesteld wordt om dit zo te laten. Het innemen van openbare grond is namelijk een keuze van een ondernemer of burger en geen absolute noodzaak.

10. Toelichting op wijzigingen in de tekst van de verordening.

In de tekst van de verordening zullen de volgende wijzigingen worden aangebracht:

- Uit artikel 1 (Begripsomschrijvingen) is het begrip “kwartaal” verwijderd, dit begrip komt namelijk nergens in de tarieventabel terug;
- In artikel 4 (Vrijstellingen) is onder a een nieuwe tekst opgenomen (in navolging van de tekst uit de modelverordening). De in dit onderdeel opgenomen vrijstelling dient om cumulatie van precariobelasting en gebruiksretributies, of privaatrechtelijke vergoedingen te voorkomen.
- In artikel 4 zijn twee leden samengevoegd, nieuw c (voormalig c. en d.);
- In artikel 4, onder d, is “A.N.W.B.” vervangen door de nieuwe aanduiding “Nationale Bewegwijzeringsdienst”;
- Bij artikel 4 f is ingevoegd dat vrijstelling wordt verleend voor mobiele units voor bevolkingsonderzoek.
- Lid g is bij artikel 4 toegevoegd, om de vrijstelling voor deze aankondigingsborden gelijk te trekken met de bepalingen uit de reclameverordening voor de gebieden centrum en Cronjé.
- In artikel 4 zijn twee bepalingen (I en J) toegevoegd die de vrijstelling van precariobelasting voor de gemeente zelf bevatten.
- In artikel 4 is onder k een vrijstelling voor evenementen toegevoegd.
- Bij artikel 6 is lid 3 weggehaald en de tekst hiervan is verplaatst naar de tarieventabel (oppervlakte van bouwsteigers waarbij het verkeer doorgang kan blijven vinden, wordt bepaald op de helft van de ingenomen oppervlakte).
- Bij artikel 6 is een extra lid ingevoegd (nieuw lid 5) waarin is vastgelegd dat als er bij het innemen van openbare grond ten behoeve van bouwwerkzaamheden een schutting of bouwhek rondom de bouwplaats wordt neergezet, de precario wordt berekend over de gehele oppervlakte van het afgesloten terrein. Dit, omdat in dit soort situaties de hele oppervlakte van de grond aan het openbare gebruik wordt onttrokken.
- Verder is de tekst van artikel 6 aangepast op de gebruikte formulering uit de modelverordening.

- Artikel 8 en 10 zijn gewijzigd (afschaffing mogelijkheid tot mondeling opleggen van een aanslag).

11. Nieuw: toelichting op de verordening

Aan de tekst van de verordening zal ter verduidelijking van een aantal artikelen een toelichting worden toegevoegd. Hiermee wordt beoogd mogelijke interpretatieverschillen van de verordening tot een minimum te beperken.

12. Wijzigingen in de tarieventabel

De hoofdcategorieën in de tarieventabel zijn in de nieuwe versie alfabetisch geordend.

*Onderdeel A. **Bouw- en onderhoudswerkzaamheden***

De huidige indeling ‘verhard’ versus ‘onverhard’ blijkt in de praktijk soms aanleiding tot onduidelijkheid te geven. Zo kan het voorkomen dat voorafgaand aan projecten door de gemeente de aanwezige verharding alvast wordt weggehaald. De bouwer gaat in die situatie uit van “onverhard”: zo trof hij de grond immers aan. Maar vanuit de gemeente gezien was de grond dan *oorspronkelijk* wel verhard. Ook wordt “verhard” soms opgevat als “bestraat” en soms als “geschikt gemaakt voor zwaar bouwverkeer”.

Voorgesteld wordt daarom, het huidige onderscheid ‘verhard-onverhard’ uit de tarieventabel te halen. Dit betekent wel dat de precario in de nieuwe situatie voor enkele bouwprojecten hoger kan uitvallen dan nu het geval is. Aan de andere kant is het aantal aanvragen voor het innemen van onverharde grond slechts een fractie van het totaal aantal aanvragen (in 2012: 8 van de 760 aanvragen en in 2014: 5 van de 803 aanvragen). Voor 2017 worden de tarieven voor het innemen van openbare grond bij bouw met 10% verhoogd. Met deze relatief lichte verhoging wordt het negatieve verschil in de totaalopbrengsten precario dat als gevolg van de nieuwe tarieven op de overige onderdelen is ontstaan (€ 25.066) gecompenseerd.

Eerder (eind 2014) werd met het oog op het wegnemen van onduidelijkheid bij de toepassing van tarieven de grondslag “afsluiten van de straat” al uit de tarieventabel verwijderd, waarmee alle activiteiten in deze categorie kwamen te vallen onder de term “innemen openbare grond”.

De teksten A 4. en A 4.1: “in afwijking van rubriek A 1 en A 2 voor het hebben van leidingen, kabels, kokers, buizen, draden of soortgelijke voorwerpen” (niet zijnde de kabels en leidingen zoals bedoeld in hoofdcategorie D van de huidige tarieventabel) worden verwijderd uit de tarieventabel. Hiervoor zijn al jaren geen aanslagen meer opgelegd.

Toegevoegd zijn de onderdelen 1.4 en 1.5. Onderdeel 1.4 is vanuit de tekst van de verordening verplaatst naar de tarieventabel. Onderdeel 1.5 bepaalt dat containers, dixies (bouwtoiletten) en bouwsteigers niet met precario worden belast als deze minder oppervlakte innemen dan 10 m2 en daarnaast korter staan dan een week. Voor deze vrijstelling is gekozen, omdat het hier gaat om een dermate kortdurende activiteit dat dit voor de handhavers bijna onmogelijk te controleren is.

De aangepaste tekst van onderdeel A. Bouw- en onderhoudswerken wordt daarmee als volgt:

A. Bouw- en onderhoudswerken

DVV	VTH			De volgende tarieven zijn van toepassing voor bouw- en onderhoudswerken:	

DVV	VTH	A	1.	Het innemen, overdekken of op enigerlei wijze aan de openbare dienst onttrekken van openbare grond en het hebben van voorwerpen, werken of inrichtingen in, onder, op of boven gemeentegrond, per m ² , of indien het een stut, schoor, paal, of daar mede gelijk te stellen voorwerp betreft, per voorwerp:	
DVV	VTH	A	1.1	per m ² / voorwerp per week	€ 1,96
DVV	VTH	A	1.2	per m ² / voorwerp per maand	€ 6,03
DVV	VTH	A	1.3	per m ² / voorwerp per jaar	€ 49,94
DVV	VHT	A	1.4	De oppervlakte van bouwsteigers, waarbij het verkeer doorgang kan blijven vinden, wordt bepaald op de helft van de ingenomen oppervlakte.	
DVV	VTH	A	1.5	Containers, steigers, steigers, en bouwmaterialen met een kleinere gezamenlijke oppervlakte van 10 m ² die korter dan een week staan, zijn vrijgesteld van precariobelasting.	

Onderdeel C. Benzinepompinstallaties e.d.

De verantwoordelijke afdeling is hier gewijzigd in Stadszaken, Vastgoed.

Voorgesteld wordt de huidige zone-indeling uit hoofdstuk C te laten vervallen. Hiermee wordt het aantal toe te passen tarieven in deze categorie bijna gehalveerd. Ook vervallen de nummers C 2, C 3, C 5 en C 7 uit deze categorie. In de praktijk wordt hiervoor geen precario (meer) opgelegd.

De nieuwe indeling wordt dan als volgt:

C. Benzinepompinstallaties e.d.

				De navolgende tarieven zijn van toepassing op het onder, op of boven gemeentegrond hebben van benzinepompinstallaties e.d.	
Stz	Vastgoed	C	1.	Enkele of dubbele benzine- of oliepompijninstallatie of dergelijke inrichting, met inbegrip van de daarbij behorende pompheuvel, vulput en leidingen:	
Stz	Vastgoed	C	1.1	Per enkele of dubbele pomp, per jaar	€ 1.564,00
Stz	Vastgoed	C	4.	Water- en/of luchtpompijninstallatie, met inbegrip van de daarbij behorende leidingen:	
Stz	Vastgoed	C	4.1	per stuk, per jaar	€ 110,00
Stz	Vastgoed	C	6.	Vulput en leidingen, niet behorende bij een benzine- of oliepompijninstallatie:	
Stz	Vastgoed	C	6.1	per stuk, per jaar	€ 14,00

Onderdeel D. Reclamevoorwerpen

Voorgesteld wordt het onderscheid tussen reclame “verlicht” en “onverlicht” te laten vervallen. Het reguleren van wat wel en niet wordt toegestaan valt onder het reclamebeleid. Voor de inname van de grond is er geen verschil. Met het verdwijnen van dit onderscheid wordt een verdere vereenvoudiging en inkorting van de tarieventabel bereikt. De tekst van het huidige onderdeel **D 3** komt daarmee te vervallen.

De categorieën **D 5** (uitgebouwde uitstallkasten) en **D 6** (Vitrines) kunnen vervallen. Beide zaken komen vrijwel niet meer voor.

Tevens wordt voorgesteld om de onderdelen **D 7.3 tot en met D 8.3.2** (tijdelijk aangebrachte reclamevlaggen en vlaggen of wimpels, gezamenlijk bevestigd aan een koord of op andere wijze met elkaar tot één serie verbonden) te laten vervallen. Hier zijn de afgelopen jaren geen inkomsten op binnengekomen.

Verder kunnen de onderdelen **D 9 tot en met D 12.2** vervallen. Op deze activiteiten wordt geen precario meer geïnd. Deze zaken worden tegenwoordig geregeld via privaatrechtelijke overeenkomsten tussen de gemeente en een aantal daartoe geselecteerde bedrijven.

Het feit dat reclameobjecten die al worden belast via de Verordening Reclamebelasting Binnenstad en de Verordening Reclamebelasting Cronjé niet nog een keer op grond van de precarioverordening worden belast, is in de kop van rubriek D. reclamevoorwerpen opgenomen en uit de tekst van de verordening gehaald. Dit, om een en ander sneller inzichtelijk te maken voor nieuwe belastingplichtigen in deze categorie.

De bestaande “klasse” indeling voor standplaatsen vervalt. De gebiedsindeling “centrum en overig” wordt hier ook van toepassing. De voormalige klasse-indeling ging er van uit dat de precario hoger was naarmate de standplaats zich op een drukker plek bevond. Met andere woorden: een standplaats bij een winkelcentrum was duurder, dan een standplaats bij een ziekenhuis, en die laatste was weer duurder dan een nog minder drukke plek. Bezwaar hiervan is dat een dergelijke indeling weinig objectief is en bovendien kan een plek door externe omstandigheden nogal eens aan wijziging onderhevig zijn. De indeling in centrum of overig is objectiever en verdient daarmee de voorkeur.

De nieuwe tekst van Onderdeel D komt daarmee als volgt te luiden:

D. Reclamevoorwerpen

				De navolgende tarieven zijn van toepassing op het onder, op of boven gemeentegrond hebben van reclamevoorwerpen, <i>uitgezonderd voor de gebieden waarop de Verordening Reclamebelasting Binnenstad en de Verordening Reclamebelasting Cronjé van toepassing zijn.</i>	
DVV	VTH	D	1.	Een tot reclame dienend voorwerp, niet vallend onder 4 t/m 7 waarbij de oppervlakte van elke tot reclame dienende zijde van het voorwerp bij elkaar wordt geteld:	
DVV	VTH	D	1.1	tot en met 1 m ² , zone overig, per jaar	€ 30,15
DVV	VTH	D	1.2.	per jaar voor elke ½ m ² meer, zone overig	€ 30,15
DVV	VTH	D	2.	Tijdelijk aangebracht voorwerp, als bedoeld onder rubriek D 1, dat voor korter dan een jaar wordt aangebracht, per plaatsing:	
DVV	VTH	D	2.1	Per m ² , per maand, zone overig	€ 8,00
DVV	VTH	D	4.	Contourreclame:	
DVV	VTH	D	4.1	Per m, per jaar, zone overig	€ 7,26
DVV	VTH	D	7.	Reclamevlaggen	
DVV	VTH	D	7.1	een vlag ter grootte van maximaal ½ m ² :	
DVV	VTH	D	7.1.1	per stuk, per jaar, zone overig	€ 18,60
DVV	VTH	D	7.2	een vlag ter grootte van meer dan ½ m ² :	
DVV	VTH	D	7.2.1	per stuk, per jaar, zone overig	€ 37,00

Onderdeel E. Gebruik van grond voor andere doeleinden

E 5: Voorgesteld wordt om de huidige indeling in tarieven voor de terrassen te wijzigen in die zin dat ook hier slechts de zones centrum en overig worden toegepast. Dit betekent dat de aparte tarieven voor enerzijds de Grote Markt, de Riviervismarkt, de Botermarkt en de Groenmarkt en anderzijds de Grote Houtstraat, de Barteljorisstraat, de Anegang, de Paarlaarsteeg, de Spekstraat en de Lepelstraat vervallen. Ook hier wordt gekozen voor de indeling centrum en overig, zonder verder onderscheid.

E.7: Kop “staanplaatsen” wijzigen in “standplaatsen”.

Het betreft hier een redactionele wijziging.

E.7: de klasse-indeling is hier vervangen door de zone-indeling centrum en overig.

Onderdeel **E 7.3** (standplaatsen op de Grote Markt die vanwege de markt op zaterdag en één doordeweekse dag niet kunnen worden gebruikt): dit onderdeel moet (in verband met huidige mogelijkheid van zondagsopenstelling) worden aangepast van 4/6 van het tarief naar 5/7 van het tarief.

E.7.4: Verwijderen ‘standplaatsen die op zondag mogen worden ingenomen’ als afzonderlijke categorie.

Deze categorie heeft betrekking op standplaatsen die op basis van de gemeentelijke verordening en de Winkeltijdenwet op zondag open mochten zijn. Deze standplaatshouders betaalden één dag extra ten opzichte van de overige standplaatsen. Tegenwoordig mag iedere winkel in Haarlem, op grond van de Verordening Winkelsluitingstijden 2012, op zondag open zijn. Deze extra bepaling is hiermee overbodig geworden.

E.7.7: voorgesteld wordt om de categorie “ uitstallen van goederen ter gelegenheid van feestelijkheden” te laten vervallen. Hiervoor wordt in de praktijk nooit precario opgelegd. De nieuwe indeling van categorie E wordt dan als volgt:

E. Gebruik van grond voor andere doeleinden

DVV	VTH	E		Voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven gemeentegrond, voor zover niet genoemd in de rubrieken A tot en met D zijn de volgende tarieven van toepassing:	
DVV	VTH	E	1	Opbergen of uitstallen van goederen langs de percelen:	
DVV	VTH	E	1.1.1	Per m2, per 3 maanden, zone centrum	€ 27,90
DVV	VTH	E	1.1.2	Per m2, per 3 maanden, zone overig	€ 18,60
DVV	VTH	E	1.2.1	Per m2, per jaar, zone centrum	€ 98,80
DVV	VTH	E	1.2.2	Per m2, per jaar, zone overig	€ 65,40
DVV	VTH	E	4	Goederen aan de gevel van de percelen per m2 van het ingenomen gevelvlak:	
DVV	VTH	E	4.2.1	per m2, per jaar, zone centrum	€ 79,20
DVV	VTH	E	4.2.2	per m2, per jaar, zone overig	€ 52,60
DVV	VTH	E	5	Terrassen	
DVV	VTH	E	5.1	Voor terrassen op de Grote Markt en de Botermarkt, die als gevolg van de markt op zaterdag en de markt op één doordeweekse dag niet kunnen worden gebruikt, wordt 5/7 (vijf zevende) van het tarief in rekening gebracht.	
DVV	VTH	E	5.1.	Terrassen in de zone centrum	
DVV	VTH	E	5.1.1	Per m2, per jaar	€ 81,20
DVV	VTH	E	5.1.2	Per m2, per maand	€ 13,50
DVV	VTH	E	5.2	Terrassen in de zone overig	
DVV	VTH	E	5.2.1	per m², per jaar	€ 38,00
DVV	VTH	E	5.2.2	per m², per maand	€ 6,35
DVV	VTH	E	6.	Automatisch verkooptoestel of een dergelijke inrichting, niet vallende onder rubriek C, onverschillig of die inrichting uit een of meer etages of secties daarvan bestaat, buitenwerks gemeten per 10 dm3, per jaar	€ 4,34
DVV	VTH	E	7.	Standplaatsen	
DVV	VTH	E	7.1	Standplaatsen voor de verkoop van goederen en/of het verlenen van diensten voor iedere m² of gedeelte daarvan:	
DVV	VTH	E	7.1.1	voor een plaats in zone centrum, m² per jaar	€ 200,00
DVV	VTH	E	7.1.2	voor een plaats in zone overig, m² per jaar	€ 108,30
DVV	VTH	E	7.2	Voor nieuw uitgegeven standplaatsen als bedoeld onder 7.1 geldt gedurende het eerste jaar de helft van het tarief.	
DVV	VTH	E	7.3	Voor standplaatsen als bedoeld in 7.1 op de Grote Markt die als gevolg van de markt op de maandag en zaterdag niet kunnen worden gebruikt, wordt 5/7 (vijf zevende) van het tarief in rekening gebracht.	
DVV	VTH	E	7.5	Tijdelijke standplaatsen voor de verkoop van oliebollen en poffertjes:	
DVV	VTH	E	7.5.1	voor een plaats in zone centrum per maand:	€ 554,00
DVV	VTH	E	7.5.2	voor een plaats in zone overig per maand:	€ 362,00

DVV	VTH	E	7.6	Een kiosk, kraam of andere opstal met een permanent karakter op een standplaats als bedoeld in 7.1, per stuk, per jaar	€ 440,00
DVV	VTH	E	7.8	Tijdelijke standplaats voor de verkoop van kerstbomen per m ² , per vergunningsperiode	€ 8,62
DVV	VTH	E	7.9	Tijdelijke standplaats voor commerciële promotiedoelen per dag	€ 17,80
DVV	VTH	E	9.1	Innemen van grond t.b.v. een particuliere markt als bedoeld in artikel 5:22 van de Algemene Plaatselijke Verordening, per 10 m ² , per dag	€ 7,42

Onderdeel B. Objecten bij onroerende zaken

Omdat er een aparte verordening komt voor kabels en leidingen, vervallen de onderdelen B 1. tot en met B 2. uit de tarieventabel. Verder wordt voorgesteld om onderdeel B.5 spoorrails te laten vervallen. Er zijn op dit moment in Haarlem geen spoorrails op gemeentegrond.

Ook de stelconplaten onder het huidige B 6 komen te vervallen. Hier zijn er maar drie van, die worden belast met een totaalbedrag van € 136,-. Daarbij kan nog worden opgemerkt dat dergelijke stelconplaten juist bescherming bieden tegen het stuk rijden van de straat door zwaar vrachtverkeer ter plaatse. Onderdeel 4 (paal, stok, of mast) is uit de tarieventabel verwijderd vanwege de geringe jaaropbrengsten voor dit onderdeel (€ 234,- op 7 aanslagen).

Voor het overige blijft deze categorie ongewijzigd.

De nieuwe indeling wordt dan als volgt:

B. Objecten bij onroerende zaken

				Voor het onder, op of boven gemeentegrond hebben van de volgende voorwerpen behorende bij onroerende zaken zijn de navolgende tarieven van toepassing:	
DVV	VTH	B	7.	Stoep, stoeptreden, trap, kelderingang, kelderlicht of luchtgat:	
DVV	VTH	B	7.1	tot en met 2 m ² : per m ² , per jaar	€ 14,60
DVV	VTH	B	7.2	meer dan 2 m ² : per m ² , per jaar	€ 29,20
GOB	D	B	8.	Uitbouw, overbouwing en dergelijke onderdelen van gebouwen (hieronder niet begrepen luifels, erkers en balkons), kelder, tunnel of dergelijke inrichting, transportbaan of dergelijke inrichting: per bouwlaag, per 5 m ² , per jaar	€ 59,20

F. Plaatsen en parkeren van voertuigen.

Voor deze onderdelen van de tarieventabel wordt geen precario (meer) opgelegd. Voor standplaatsen met een woonwagen worden tegenwoordig privaatrechtelijke vergoedingen opgelegd. Dit onderdeel wordt verwijderd uit de tarieventabel.

Onderdelen G (Gebruik Haventerrein) en H (gebruik ruimte woonschepen).

Deze onderdelen blijven voor het grootste deel ongewijzigd. De Havendienst heeft aangegeven dat de huidige indeling actueel is en daarmee voldoet. Alleen is in de tekst onder H in de tarieventabel: "Voor zowel het gebruik van openbaar water en openbare grond nabij woonschepen welke door de bewoners van de nabij gelegen woonschepen gebruikt wordt, zijn de volgende tarieven van toepassing:" na het woord woonschepen de volgende bepaling ingevoegd: (met uitzondering van de grond locatie Waarderhaven). Zodra de herinrichting van de Waarderhaven gereed is, wordt het grondgebruik voor die locatie geregeld met huurovereenkomsten. Overigens wordt tijdens de huidige herinrichting ook al geen precario meer betaald, omdat betrokkenen op dit moment geen gebruik van de grond kunnen maken.

Ten slotte wordt aan de kop "Haventerrein" van onderdeel G ter verduidelijking toegevoegd "en openbaar water".

13. Streven naar het zoveel mogelijk budgettair neutraal laten verlopen van de aanpassing van de tarieventabel voor de gemeente.

Bij het aanpassen van de tarieven in de tarieventabel is er naar gestreefd om de totaalopbrengsten uit precario minimaal gelijk te houden aan de opbrengsten uit 2015. De in de tarieventabel 2017 gewijzigde categorieën zijn daar zo veel mogelijk op afgestemd. Sommige activiteiten gaan door samenvoeging van categorieën in prijs omlaag (met meer dan 100 euro: rond de 150) en andere juist in prijs omhoog (met meer dan 100 euro: rond de 95). Dit op een totaal aantal jaarlijkse aanslagen van rond de 1980.

Fluctuaties ten opzichte van de bestaande tarieven zijn niet vermijden nu bij het vereenvoudigen van de tarieventabel een gelijkblijvende opbrengst en een objectieve gebiedsindeling als uitgangspunt zijn genomen.

Overigens zijn er geen wettelijke voorschriften over met welke percentages of bedragen de precario maximaal mag worden verhoogd. Dit is ter vrije beoordeling aan de raad.

Financiële gevolgen nieuwe gebiedsindeling voor de gemeente voor de categorieën:

Terrassen	- € 4.429
Standplaatsen	- € 8.984
Reclameobjecten	- € 13.221
Uitstallingen	-/- gelijkblijvend
Benzinepompinstallaties	+ € 1.568
Innemen openbare grond bij bouw	+ € 30.000
Totaal positief saldo	+ € 4.934

14. Gevolgen voor individuele ondernemers.

Zoals hiervoor vermeld dalen de tarieven voor een groter aantal ondernemers, dan waarvoor deze stijgen.

De wijzigingen hebben voor een aantal ondernemers echter een verhoging van de precario tot gevolg. Meest in het oog springend zijn de:

- verhoging van de precario voor de benzinepompen aan de Dr. de Liefdestraat (verhoging met € 1560, zijnde 100% verhoging). Deze gaat als enige benzinepomp naar een verdubbeling van het tarief door het samenvoegen van twee zones;
- de standplaats aan het Wilsonsplein waarbij de verhoging 128,2% bedraagt (zijnde een verhoging van € 2.084). Deze vormt een uitschieter naar boven omdat deze standplaats als enige voorheen als klasse C werd aangemerkt en in de nieuwe situatie binnen de zone centrum valt.

Voor deze twee onevenredige verhogingen zal het college een kortdurende compensatie regelen (gewenningsperiode van 2 jaar).

15. Ter visie legging ontwerp nieuwe precarioverordening

De eerste aanzet van het college voor de nieuwe precarioverordening is 9 juni 2016 gepubliceerd en heeft vier weken ter inzage gelegen bij de gemeente en is in die periode ook te raadplegen geweest via de gemeentelijke website. De belangrijkste daarvoor in aanmerking komende belangenorganisaties (Haarlem Centraal, KHN afdeling Haarlem, MKB Haarlem, KvK regio Noordwest en de Centrummanagementgroep) zijn apart aangeschreven. Degenen die in de huidige voorstellen met een tariefsverhoging van meer dan € 100 te maken krijgen zijn individueel via een brief op de voorgenomen wijzigingen geattendeerd.

Hiermee zijn de betrokkenen tijdig vooraf geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld te reageren.

15. Bekendmaking nieuwe tarieven

Na vaststelling van de verordeningen door de raad (naar verwachting in september/oktober 2016) volgt publicatie van de Verordening op de heffing en de invordering van precariobelasting 2017 plus de bijbehorende tarieventabel alsmede van de Verordening op de heffing en de invordering van precariobelasting voor buizen, leidingen, kabels en draden 2017.

-.-.-.-

NOTA VAN ZIENSWIJZEN

betreffende de eerste aanzet tot wijziging van de precarioverordening met
ingang van 2017
(collegebesluit 7 juni 2016/189631)

Hoofdafdeling Vergunningen, Toezicht en Handhaving

Juli 2016

1. Inleiding

Op 7 juni 2016 heeft het college een eerste aanzet gegeven voor vereenvoudiging van de precarioverordening met ingang van 2017.

Het college heeft deze eerste aanzet vrijgegeven voor inspraak. Dit is niet gebruikelijk bij het opstellen van verordeningen. Gezien de voorgeschiedenis om te komen tot vereenvoudiging van de verordening (hiermee doelen wij op het onderzoek naar de afdracht van precario voor het innemen van openbare grond over de periode 2012 tot en met 2014, dat de nodige aandacht heeft gekregen in de lokale media), leek het ons in dit geval goed meer inwoners/ondernemers uit Haarlem hierbij te betrekken. De stukken hebben vanaf 9 juni 2016 voor een periode van 4 weken ter inzage gelegen. De mogelijkheid tot inspraak is bekend gemaakt in het Gemeenteblad en de stukken konden ook via de Haarlemse website worden ingezien.

Aan de belastingplichtigen die op basis van de voorgestelde tarieven voor 2017 op jaarbasis te € 100 of meer extra gaan betalen ten opzichte van de aanslag voor 2016, hebben een aparte brief gekregen.

Verder hebben wij de stukken voor een reactie voorgelegd aan een aantal belangenorganisaties te weten: Haarlem Centraal, Koninklijke Horeca Nederland-afdeling Haarlem, MKB-Haarlem, KvK-regio Noord-West en aan de Centrum Managementgroep. Overigens valt het op dat wij, ondanks de brede wijze waarop wij de wijziging van de precarioverordening hebben gecommuniceerd, slechts 6 zienswijzen hebben binnengekregen. Dat is weinig, gezien de extra inspanningen en tijd die de (overigens in het geval van wijziging van een verordening niet verplicht zijnde) zienswijzeprocedure heeft gekost.

2. Lijst ingediende zienswijzen

Er zijn zienswijzen binnengekomen van:

1. ijssalon Sapeto aan de Belgiëlaan 41 in Haarlem;
2. restaurant Pippa's Haarlem aan het Stationsplein 64 in Haarlem;
3. de heer R. Mooijekind;
4. de heer F. Bloemendal, namens de Koninklijke Horeca Nederland, afdeling Haarlem;
5. eetcafé Flores aan de Floresstraat 19;
6. Haarlem Spaarne Boulevard.

Alle ingekomen zienswijzen zijn in zijn geheel als bijlage achter deze nota gevoegd.

3. Samenvatting zienswijzen en reactie van het college.

ad 1: IJssalon Sapeto, Belgiëlaan:

De uitbater maakt bezwaar tegen het feit dat de precarioverordening wordt gewijzigd met als uitgangspunt dat de opbrengsten voor de gemeente op gelijk niveau moeten blijven. Deze redenatie vindt hij geheel onduidelijk. Hij stelt dat de voorgestelde verhoging van de precario voor zijn terras voor de gemeente misschien een klein bedrag betreft, maar dat dit voor hem als kleine ondernemer, een aanslag is op zijn inkomen. Hij stelt verder dat de gemeente de tarieven maar omhoog gooit om zelf geen inkomsten te missen. Ten slotte merkt hij op dat wanneer de gemeente deze tariefvoorstellen toch wil doorzetten, de tarieventabel voor de OZB dan ook maar vereenvoudigd moet worden met als uitgangspunt dat de opbrengst hetzelfde blijft voor de gemeente.

Reactie van het college:

Allereerst wordt opgemerkt dat gelijkblijvende precario-opbrengsten één van de uitgangspunten is bij het wijzigen van de verordening. Belangrijkste reden om de verordening te wijzigen is het verduidelijken van de verordening en beperking van het aantal tarieven. Omdat het aantal tarieven voor terrassen is teruggebracht van vier naar twee hebben wij de overblijvende tarieven moeten middelen om ongeveer op dezelfde precario-inkomsten uit te komen. Dit betekent dat voor een aantal terrashouders de precario hoger wordt. Daarentegen wordt voor een andere groep terrashouders de precario weer lager. In dit concrete geval stijgt de precario voor 41 m² terras van € 563,20 naar € 672 per jaar, een verhoging van € 108,80 (19%).

Deze zienswijze heeft niet geleid tot enige aanpassing van de voorstellen.

ad 2: Pippa's, Stationsplein:

De uitbaatster heeft bezwaar tegen de verhoging van de precario met meer dan € 100 op jaarbasis. Haar terras bevindt zich op de Lange Herenstraat 3, volgens haar een achterafstraatje met zicht op gemeentelijke vuilnisbakken en fietsenrekken. Zij zou het redelijk vinden om de door haar als b-locaties aangeduide locaties in het centrum voor het te hanteren tarief gelijk te stellen met het tarief van buiten het centrum.

Zij stelt verder dat als de gemeente deze tarieven doorzet, zij genoodzaakt is het terras te sluiten, omdat het terras nu al niet rendabel is en dat in de nieuwe situatie alleen maar erger zal worden.

Reactie van het college:

De Lange Herenstraat ligt binnen de centrumzone. Het aantal tarieven voor terrassen binnen het centrum is in de nieuwe tarieventabel, met het oog op vereenvoudiging, juist teruggebracht van drie naar één. Het ligt niet voor de hand om op de gekozen indeling 'centrum' en 'overig' weer uitzonderingen te maken. Op deze plek wordt 66 m² terras ingenomen. Het tarief voor 2016 is € 4.415,40. In 2017 wordt dit € 5.359,20. Een verhoging van € 943,80 (21%).

Deze zienswijze heeft niet geleid tot enige aanpassing van de voorstellen.

ad 3: De heer R. Mooijekind (hiertoe op persoonlijke titel uitgenodigd door de gemeente)

De heer Mooijekind heeft naar aanleiding van de door het college op 7 juni jl. gepresenteerde voorzet tot wijziging van de precarioverordening, de volgende vragen gesteld c.q. opmerkingen gemaakt:

A: Verordening: art.1 e

Er wordt gesproken over een vergunning. Ik neem aan dat Haarlem werkt met ontheffingen voor het gebruik van gemeentegrond?

Reactie van het college:

Bij de nieuwe precarioverordening 2017 is een toelichting gevoegd. Bij de artikelsgewijze toelichting staat bij artikel 1 uitgelegd dat waar de precarioverordening spreekt over 'vergunning' ook andere vormen van toestemming van toepassing zijn (waaronder de ontheffing).

B: Verordening art.1 e

Er wordt gesproken over het gemeentebestuur. Maar wie is het gemeentebestuur? Volgens de website van de gemeente bestaat het gemeentebestuur uit de 39 raadsleden, de griffier en de burgemeester.

Reactie van het college

Het bestuur van de gemeente bestaat uit een algemeen bestuur, zijnde de raad, en een dagelijks bestuur, zijnde het college van burgemeester en wethouders. De raad heeft de bevoegdheid om gemeentelijke verordeningen vast te stellen en het college zorgt voor de uitvoering van die regelgeving. De raad controleert op zijn beurt weer of het college de vastgestelde verordeningen correct uitvoert.

C: Verordening Art. 1 e

Valt oppervlaktewater ook onder gemeentegrond? (vanwege ligplaatsen voor bootjes).

Reactie van het college

In de toelichting bij de precarioverordening is het een en ander vastgelegd over de uitleg van artikel 2 van deze verordening, 'Belastbaar feit'. In de vierde alinea van de toelichting op artikel 2, staat vermeld dat de eigendom van de grond ook omvat het water dat zich op de grond bevindt.

Overigens is voor alle vaartuigen die zich op Haarlems water bevinden havengeld verschuldigd (en geen precario). In de grachten en singels zijn er vaste ligplaatsen op vergunning. Hiervoor wordt, naar grootte van het vaartuig, een jaartarief betaald. In het Spaarne is er plek voor passanten, zij betalen naar gelang de duur van het verblijf en op basis

van de lengte van de boot. Voor alleen het varen door Haarlem is doorvaartgeld verschuldigd bij een lengte van meer dan vijf meter. Voor meer informatie wordt verwezen naar onze Verordening Havengelden 2016.

D: Verordening art. 3.2

Wanneer is grond bestemd voor ‘openbare dienst’?

Reactie van het college

De definitie van grond bestemd voor de ‘openbare dienst’ luidt als volgt: grond welke eigendom is van de gemeente, is voor de openbare dienst bestemd indien die grond kan worden gebruikt tot algemeen nut en indien in beginsel een ieder bij die grond belang kan hebben. Omdat deze term ook al in artikel 2 wordt gebruikt, zal hij in de toelichting van de verordening worden toegelicht bij dit artikel 2.

Deze definitie is opgenomen in de toelichting op de Modelverordening precariobelasting van de VNG.

Deze zienswijze heeft geleid tot het opnemen van een definitie van het begrip “bestemd voor de openbare dienst” in de toelichting op de verordening bij artikel 2.

E: Verordening art. 3.3

De verantwoordelijkheid voor de aanvraag en eventuele tussentijdse aanpassing van de ingenomen hoeveelheid vierkante meters openbare grond ligt bij de aanvrager en dient via e-mail van tevoren te worden gemeld.

Reactie van het college

In de voorstellen is geen sprake van een lid 3 bij artikel 3. Wij nemen aan dat hier wordt verzocht om een derde lid toe te voegen. Op basis van de huidige tekst van de Apv (artikel 2:10) moet al een ontheffing worden aangevraagd voor het innemen van openbare grond. Dat is dus al de verantwoordelijkheid van degene die openbare grond wil innemen. Tussentijdse wijzigingen (en dan gaat het om uitbreiding van het aantal in te nemen vierkante meters of de wens om de grond langer in te nemen dan op de ontheffing is vermeld) moeten worden aangevraagd via een nieuwe ontheffing. Voor vergunning/ontheffing vrije activiteiten moet wel op eigen initiatief melding worden gedaan van aangifte voor de precariobelasting. Ook wijzigingen ten opzichte van de oorspronkelijke aangifte dienen weer via een aangifte te verlopen.

F: Verordening art. 4a

“een recht heft op grond van artikel 229, eerste lid onder a, van de Gemeentewet, dan wel via een privaatrechtelijke vergoeding is overeengekomen.

Wat betekent dit: kunt u hier een voorbeeld van geven?

Reactie van het college

In de praktijk komen verschillende vormen van vergoedingen voor, die verband houden met het gebruik van gemeentelijke eigendommen. Zo kunnen gebruiksretributies (voorbeelden: rioolrechten, reinigingsrechten, woonwagenrechten, begraafplaats- en crematoriumrechten) worden gevorderd voor het gebruik overeenkomstig de bestemming van gemeentebezittingen. Indien dat gebruik het hebben van voorwerpen omvat, zou tevens precariobelasting kunnen worden geheven. Dit is een keus die de gemeente zelf mag maken. Verder worden soms privaatrechtelijke vergoedingen bedongen in verband met gebruik van de gemeentegrond. Deze vergoedingen (b.v. huur, of pacht) zijn geen gebruiksvergoeding, maar moeten worden gezien als een erkenning van het eigendomsrecht van de gemeente. De in dit onderdeel opgenomen vrijstelling dient om cumulatie van precariobelasting en gebruiksretributies of privaatrechtelijke vergoedingen te voorkomen.

G: Verordening art. 4h

Hoe verhoudt dat zich met precario voor reclame-uitingen? Waar ligt de grens? Ook heeft de gemeenteraad zich hier eerder over uitgesproken: Motie sluikreclame- 4 juli 2013.

Reactie van het college

In hoofdstuk 2 van het reclame- en uitstallingsbeleid 2013 is onder punt 3 vermeld dat ‘niet verlichte opschriften, betrekking hebbend op de naam en/of aard van in uitvoering zijnde bouwwerken en/of op de namen van degenen die bij het ontwerp en/of de uitvoering van het bouwwerk betrokken zijn, mits deze opschriften zijn aangebracht op borden bij of op de in uitvoering zijnde bouwwerken zelf, en voor zolang zij feitelijke betekenis hebben met een maximum oppervlakte van 0,50 m² per onderneming’ vergunningsvrij zijn. Deze reclame-uitingen worden dus getoetst aan de nota Ruimtelijke Kwaliteit en de algemene regels voor reclame en uitstallingen.

Reactie van het college

Op grond van de precarioverordening 2016 is onder artikel 6, lid 8 de volgende bepaling van toepassing: Indien op grond van deze verordening meer dan één tarief toegepast zou kunnen worden, wordt de belasting geheven naar het hoogste tarief. Omdat bij grote bouwprojecten, waarbij borden worden geplaatst, de precariosom voor het innemen van openbare grond de precariosom voor de reclame meestal overstijgt, wordt in die gevallen aan deze eis voldaan. Voor de duidelijkheid wordt hier nog toegevoegd dat bouwborden die ‘los’ staan (en waarbij dus geen sprake is van meerdere toepasbare precariotarieven) en waarop reclame wordt gemaakt voor bedrijven, apart worden aangeslagen voor precario.

In de voorstellen voor de eerste aanzet tot wijziging van de precarioverordening 2017 is artikel 6, lid 8 verwijderd, omdat er van uit werd gegaan dat door het verdwijnen van het tarief voor het afsluiten van de straat, een combinatie van activiteiten niet meer voorkwam. In deze voorstellen is inderdaad over het hoofd gezien dat reclame-activiteiten ook nog kunnen samenvallen met andere activiteiten. Door uw vraag hierover hebben wij besloten de tekst van artikel 6, lid 8 toch niet uit de precarioverordening te verwijderen. Deze tekst wordt echter verplaatst naar artikel 6, lid 10. De voorgestelde vrijstelling voor aankondigingen op bouwterreinen voor zover deze opschriften rechtstreeks op de op dat terrein voorgenomen of in uitvoering zijnde bouwwerkzaamheden betrekking hebben, komt in de nieuwe voorstellen niet meer terug. Uw opmerking hierover is terecht.

Deze zienswijze heeft geleid tot het handhaven in de nieuwe verordening van de bepaling: “Indien op grond van deze verordening meer dan één tarief toegepast zou kunnen worden, wordt de belasting geheven naar het hoogste tarief”. De vrijstelling onder 4h (inzake openbare aankondigingen op bouwterreinen) vervalt.

H: Verordening art. 4i

-Waar ligt de grens van de ‘publiekrechtelijke taak’?

-Als de gemeente ten behoeve van de gemeenschap vergadert in een bouwkeet die door de aannemer beschikbaar is gesteld, geldt er dan voor die bouwkeet een precarioplicht?

-Als de gemeente participeert of garant staat voor een bouwwerk dat in opdracht van derden wordt gebouwd, ontstaat er dan een precariobelastingplicht?

-Moet Spaarnelanden precario betalen voor het houden van hun vuilcontainers?

-Moet de gemeente die onderhoud pleegt aan haar vastgoed precario betalen?

Reactie van het college

Publiekrechtelijke taken zijn in dit geval de gemeentelijke taken die voortvloeien uit de behoefte aan waarborging van een publiek belang. Als de gemeente het exclusieve recht van gebruik van de bouwkeet uit uw voorbeeld heeft, dan ligt het voor de hand dat hier geen

precario hoeft te worden betaald. Iets anders is het wanneer de gemeente af en toe van deze ruimte gebruik mag maken, terwijl het feitelijk gebruik grotendeels bij een derde ligt. Als een bouwwerk in opdracht van derden wordt gebouwd is er sprake van precarioplicht als hiervoor openbare grond wordt ingenomen. Dit is anders als de gemeente een taak, die geldt als publieke taak (waaronder het inzamelen van huisvuil in het kader van de volksgezondheid) heeft uitbesteed aan een particulier bedrijf. De gemeente is hiervoor opdrachtgever. Als de gemeente onderhoud pleegt aan eigen onroerend goed, dan moet de gemeente daarvoor net als iedere andere eigenaar van gebouwen, bij werkzaamheden precario afdragen voor het innemen van openbare grond bij bouwwerkzaamheden. Dat geldt echter niet bij gebouwen die de gemeente in bezit heeft en die noodzakelijk zijn voor de uitoefening van haar publieke taak (denk aan de gebouwen waar bestuur en ambtelijk apparaat zijn ondergebracht).

I: Verordening art. 4: algemeen

Precariobelasting wordt geheven op basis van de Algemene wet rijksbelastingen. Artikel 4 van de nieuwe precarioverordening maakt het mogelijk om vrijstellingen te verlenen. Het niet heffen van gemeentebelasting werkt ongelijkheid en willekeur in de hand.

Want waarom moet de een wel betalen en de ander niet?

Ik geef u ter overweging om een nul-tarief (gelijk aan de BTW-regeling) voor precariobelasting in de verordening op te nemen. Daarmee zeg je dat er wel een belastingplicht is, maar dat het de aanvragers niets kost (vanwege het nul-tarief).

Reactie van het college

Behalve het belastbaar feit kent de wet geen verdere aanwijzingen voor de heffing van de precariobelasting. De gemeenteraad heeft zodoende veel vrijheid bij de inrichting van deze belasting, in het bijzonder bij de aanwijzing van delen van de gemeente waar wordt geheven, de tariefstelling en tariefdifferentiatie.

Als de gemeente ervoor kiest een precariobelasting te heffen, kan de gemeenteraad bij de inrichting van de belastingverordening een eigen afweging maken over de volgende elementen:

- de keuze om de belasting in de hele gemeente te heffen of in een gedeelte, bijvoorbeeld om het gemeentelijk terrassenbeleid te reguleren
- de voorwerpen waarover de belasting moet worden betaald.
- de maatstaven die de belastingschuld bepalen
- de hoogte en differentiatie van tarieven die de belastingschuld bepalen
- de vrijgestelde belastingplichtigen of belastbare feiten (vrijstellingen)

Uiteraard mogen de vrijstellingen niet leiden tot rechtsongelijkheid of willekeur. De meeste vrijstellingen hebben betrekking op met name genoemde activiteiten. De vrijstellingen gelden dan ook voor iedereen die die specifiek benoemde activiteiten uitvoert. In die zin is er geen sprake van rechtsongelijkheid.

De keus om de gemeente zelf voor de uitoefening van zijn publieke taken vrij te stellen van precario is om louter praktische redenen gemaakt. De gemeente legt zichzelf anders precario op, terwijl de inkomsten hiervan ook weer naar de gemeente toevloeien. Omdat het in dit geval alleen gaat om het rondpompen van geld, iets wat ook weer kosten met zich brengt, is er in dit specifieke geval voor gekozen om de gemeente vrij te stellen van precario. Overigens wordt deze vrijstelling in veel gemeenten toegepast.

J: Verordening art. 6.5

Waarom “uitgezonderd losse bouwmaterialen”?

Reactie van het college

Deze uitzondering is bedoeld voor bouwmaterialen die niet binnen bouwhekken staan. Als er een stapel stenen wordt geplaatst en een container worden hiervan de afmetingen apart opgemeten. Soms is het praktisch niet mogelijk dergelijke zaken dicht bij elkaar te plaatsen. Wij vinden het in dit geval niet redelijk om de tussenliggende ruimte mee te rekenen, dit vanuit de gedachte dat het niet ingenomen oppervlak immers nog voor een ieder bruikbaar is.

K: Verordening art.8

Precariobelastingplicht ontstaat wanneer er openbare ruimte wordt ingenomen. De handeling die leidt tot de belastingplicht is in de openbaarheid waar te nemen en via de Wet openbaarheid van Bestuur administratief op te vragen (aanvraag vergunningen en ontheffingen e.d.).

Het verdient daarom de aanbeveling om incassering van deze gemeentebelasting te onttrekken aan het geheimhoudingsartikel 67 van de Algemene wet rijksbelastingen. Als het uitreiken van een kennisgeving (in plaats van een belastingaanslag) niet valt onder artikel 67 Awr dan heeft dat omwille van de transparantie de voorkeur.

Reactie van het college

Wij kunnen als gemeente alleen belastingen heffen, met inachtneming van de voorschriften uit de Algemene wet op de rijksbelastingen. Het opleggen van een aanslag is daarbij een voorgeschreven bepaling. Wij hebben niet de bevoegdheid om daarvoor een andere methode te gebruiken.

L: Verordening art.11

Ik pleit er voor dat als b&w afwijken van de (nieuwe) precariobelastingverordening dat er een (openbare) meldplicht ontstaat naar burgers en raadsleden. Dit kan bijvoorbeeld op een speciale sectie van de gemeentelijke website.

Reactie van het college

Ontheffingen voor het innemen van openbare grond worden gemiddeld drie maal per dag verstrekt. Het is ondoenlijk om deze allemaal te publiceren. Bovendien zou het zo zijn, omdat het hier veelal kortdurende activiteiten betreft, dat de publicatie verschijnt op het moment dat de activiteit al is uitgevoerd. Daarnaast worden steeds meer kleine en reguliere activiteiten vergunnings- of ontheffingsvrij (hiervoor in de plaats komen dan algemene regels).

Activiteiten waarvoor geen melding of vergunning/ontheffing is vereist kunnen wij uiteraard niet publiceren. Overigens moet ook voor dit soort activiteiten wel precario worden betaald.

Ten slotte wordt opgemerkt dat al aan de gemeenteraad is toegezegd dat afwijkingen van de precarioverordening alleen mogelijk zijn na goedkeuring door de raad. Een dergelijk verzoek om afwijking zal dan ook in de raadscommissie Bestuur worden besproken. Deze commissies en de vergaderstukken zijn vrijwel altijd openbaar.

M. Tarieventabel

Categorie A. Bouw- en onderhoudswerken

DVV/VTH/A: Containers, steigers, dixies en bouwmaterialen met een kleinere gezamenlijke oppervlakte van 10 m2 die korter dan een week staan zijn vrijgesteld van precariobelasting. Hoe wordt dat gecontroleerd? Moet er altijd een ontheffing worden aangevraagd, of een simpele melding worden gemaakt (via de website)?

Reactie van het college

Voor containers, steigers, dixies en bouwmaterialen met een kleinere gezamenlijke oppervlakte van 10 m2 die korter dan een week staan, geldt geen meldingsplicht, noch de

plicht om hiervoor een ontheffing aan te vragen. Wij kunnen deze dus ook niet op de website vermelden.

Wij hebben hiervoor gekozen juist vanwege de vrijwel onmogelijke controle op dit soort zeer kleine en kortdurende activiteiten. We hebben als gemeente niet de capaciteit om op elke dag van de week, in elke straat, een handhaver neer te zetten. De kans dat er daadwerkelijk gehandhaafd kan worden op deze kleinere zaken neemt juist toe, naarmate deze objecten langer staan. Daarnaast geldt deze vrijstelling voor iedereen binnen de gemeente in gelijke mate.

N: Tot slot: Om controle op ingenomen grond te vereenvoudigen, stel ik ook voor om alle ontheffingen/vergunningen voor gebruik van openbare grond op te nemen in de database van waaruit de app 'Omgevingsalert' wordt gevoed. Hierdoor kunnen burgers via de app zien of openbare grond al dan niet terecht is ingenomen.

Reactie van het college

De app Omgevingsalert is gekoppeld aan ons systeem van bekendmakingen via het gemeenteblad. Omdat dit soort ontheffingen niet wordt gepubliceerd, kan deze koppeling ook niet plaatsvinden. Dit nog los van het feit dat veel activiteiten ontheffingsvrij zijn en daarvoor eveneens geen meldingsplicht geldt. Uw voorgestelde werkwijze is dus niet mogelijk.

NB: voor de onderdelen uit de zienswijze van de heer Mooijekind die hebben geleid tot aanpassingen in de oorspronkelijke voorstellen, is dat hierboven expliciet vermeld.

Ad 4: Koninklijke Horeca Nederland, afdeling Haarlem

De KNH Haarlem is verheugd te lezen dat sommige tarieven in het voorstel omlaag gaan en dat er een vereenvoudiging van de grondslag is opgesteld.

- A. KNH vindt de verlaging in de binnenstad terecht;
- B. KNH vindt de verhoging in de rand van de stad jammer, juist de rand van de stad heeft meer te lijden onder de economische teruggang en kan wel een verlaging in kosten gebruiken;
- C. De precariotarieven voor terrassen in Haarlem zijn één van de hoogste in Nederland. Nu de precarioverordening toch wordt aangepast is dit een mogelijkheid om de tarieven te verlagen. Verlaging van de tarieven doet het aantal terrassen toenemen;
- D. Vastgoed- en huurprijzen dalen al jaren, de precario stijgt alleen maar. De precariotarieven zouden meer met de markt moeten meegaan. KHN denkt hierbij aan een verlaging van 30%;
 - Het verschil in prijsopbouw voor terrassen tussen 1 maand en 12 maanden huren is te groot. Met 6 maanden huren per jaar is een ondernemer net zo duur uit als een heel jaar. KNH Haarlem pleit voor een meer geleidelijke opbouw van de tarieven.
 - KNH Haarlem vindt dat er voor de ondernemers die in de voorgestelde situatie voor 2017 behoorlijk meer moeten gaan betalen, een overgangstermijn van vijf jaar moet komen. De ondernemers die minder moeten gaan betalen in de nieuwe situatie moeten dat echter wel in één keer kunnen doen.
- E. Ten slotte merkt KNH Haarlem op de vereenvoudiging van de verordening een prima move te vinden, zij het dat zij de precario, met name voor de terrassen, verlaagd wil zien. De gemeente zou daarmee het bedrijfsleven laten zien deze te ondersteunen door het verlagen van het kostenpatroon.

Reactie van het college

Ad A en B: Wij zijn uiteraard blij te lezen dat de KHN-H verheugd is over de vereenvoudiging van de grondslagen voor het opleggen van precariobelasting. Dat een aantal tarieven daarbij is verlaagd of verhoogd heeft te maken met het feit dat wij voor de bepaling

van de nieuwe tarieven hebben moeten middelen om tot een ongeveer gelijke opbrengst aan precario te komen. Het is dus bij het opstellen van de nieuwe verordening niet de bedoeling geweest om een hoger bedrag aan precario-inkomsten te genereren. Als wij er voor hadden gekozen te tarieven voor buiten het centrum verder te verlagen, dan hadden we de tarieven binnen het centrum navenant moet verhogen. We hebben nu gekozen voor een duidelijke en naar onze mening, objectieve gebiedsafbakening met daaraan gekoppelde tarieven.

Ad C, D en E: De financiële situatie van de gemeente Haarlem is op dit moment niet zodanig dat verlaging van de precariotarieven een logische keuze zou zijn. Het verschil in tariefsopbouw voor terrassen die 1 maand staan en die 12 maanden staan, vinden wij een keuze waar we nog steeds achter staan. Het feit dat 6 maanden precario voor de ondernemer, zoals door u gesteld, net zo duur is als een heel jaar precario, hangt samen met het gegeven dat het uitzetten van de terrassen in Nederland in de herfst- en winterperiode toch minder vaak voorkomt.

Wij zijn geen voorstander van een overgangstermijn voor degenen die meer precario gaan betalen met ingang van 2017. Dit doen wij ook niet voor degenen die juist minder precario gaan betalen. Bij belastingen is het in het algemeen niet gebruikelijk om met overgangstermijnen te werken.

Deze zienswijze heeft niet geleid tot enige aanpassing van de voorstellen.

Ad 5. Eetcafé Flores, Floresstraat 19.

De uitbater stelt dat de gemeente het voor zichzelf gemakkelijker maakt, maar dat hij daar als ondernemer voor moet betalen. Hij vraagt zich af waarom zijn bedrijf meer moet gaan betalen, terwijl dit zo ver buiten het centrum zit. Aan de situatie van zijn terras is namelijk ook niets veranderd.

Reactie van het college:

De vereenvoudiging van de tarieventabel brengt voor een aantal ondernemers een prijsverhoging met zich, en voor ongeveer een zelfde aantal ondernemers juist een prijsverlaging. Dit komt omdat wij voor de nieuwe tarieven hebben gemiddeld om de opbrengsten aan precario voor terrassen met de indeling centrum en overig ongeveer gelijk moeten uitkomen als de opbrengsten bij de huidige indeling. De hoogste tarieven en de laagste tarieven zijn hierdoor dicht bij elkaar komen te liggen. Toch wordt in de nieuwe situatie voor een terras buiten het centrum per vierkante meter ongeveer de helft betaald van het tarief voor een terras per vierkante meter in het centrum.

Deze zienswijze heeft niet geleid tot enige aanpassing van de voorstellen.

Ad 6 Haarlem Spaarne Boulevard

Vlak voor de behandeling van de voorstellen in het college is op 6 september jl. nog een reactie binnengekomen van Haarlem Spaarne Boulevard (gedateerd 3 september 2016). Deze ondernemersvereniging merkt onder meer het volgende op ten aanzien van de wijziging van de precarioverordening (de opmerkingen over de vereenvoudiging van de terrasregels worden apart afgehandeld):

De vereniging is het niet eens met het effect uit de voorstellen dat ook de terrassen op de Spaarne oevers met 20% zullen worden verhoogd. Men is van mening dat het onterecht is dat de terrassen in het voetgangersgebied minder precario gaan betalen en vraagt zich af wat de reden is om in de gehele binnenstad voortaan één het hetzelfde tarief te hanteren voor alle terrassen. Men stelt dat daarmee voor de bepaling van het precariotarief voorbij wordt gegaan aan het verschil per locatie van een de al dan niet gunstige(re) ligging. Zo wordt geen

rekening gehouden met de verdienmogelijkheden van de terraseigenaren. Een suggestie die de ondernemersvereniging het college zou willen meegeven is om de tarieven zo aan te passen dat deze aansluiten bij het aantal dagen dat een horecaonderneming geopend is.

Reactie van het college:

Bij het wijzigen van de precarioverordening is één van de belangrijkste uitgangspunten vereenvoudiging van de tarieventabel geweest. De indeling “centrum” en “overig” vinden wij een objectievere indeling dan de bestaande waarbij alleen in het centrum al drie verschillende tarieven voor de terrassen worden gehanteerd. Terrassen in het centrum zullen meer aanloop hebben dan die daarbuiten. Elke plek binnen het centrum heeft daarbij weer zijn eigen aantrekkingskracht op het publiek. De Grote Markt heeft bijvoorbeeld zijn eigen unieke waarde voor het publiek, maar dat heeft uitzicht op het Spaarne zeker ook. Natuurlijk is de situatie voor elke afzonderlijke ondernemer weer net iets anders, maar als we dat in ons beleid mee zouden nemen, zou het aantal categorieën nog meer stijgen en de indeling onduidelijker worden. Wij achten een vereenvoudiging tot twee zones voor de terrassen dan ook redelijk. De opmerking dat voor de precario voor terrassen aangesloten zou kunnen worden aan het aantal dagen dat een horecaonderneming daadwerkelijk is geopend vinden wij om dezelfde reden geen bruikbaar idee. Hier zou weer een extra administratie van moeten worden bijgehouden, iets wat verhogend zal werken op de perceptiekosten en daarmee ook op de precario zelf.

Deze zienswijze heeft niet geleid tot enige aanpassing van de voorstellen.

-.-.-.-